novoměstský kurýr

01/2017

ČLÁNKY - INFORMACE - AKTUALITY - NÁZORY- FOTOGRAFIE

Pohled na obec Čánka s kopečku mezi Dobříkovcem a Čánkou. Silnice v popředí je spojnice Opočno - Třebechovice. Foto: J.B.

w w w . n o v o m e s t s k y k u r y r . i n f o

OBSAH:

MAPA REGIONU
OBCE S VAZBOU NA NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ
ČÁNKA - CO O SOBĚ NAPSALI V ROCE 1939
ČÁNKA Z INTERNETU
DOBŘÍKOVEC Z INTERNETU
NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ
FOTO Z OBCE ČÁNKA
FOTO Z OBCE DOBŘÍKOVEC
POHLEDY Z MĚSTA
OD KLADSKÉHO POMEZÍ
INSPIROMAT
ŽERTOVNÉ OBRÁZKY
FOTO NA ZADNÍM LISTU

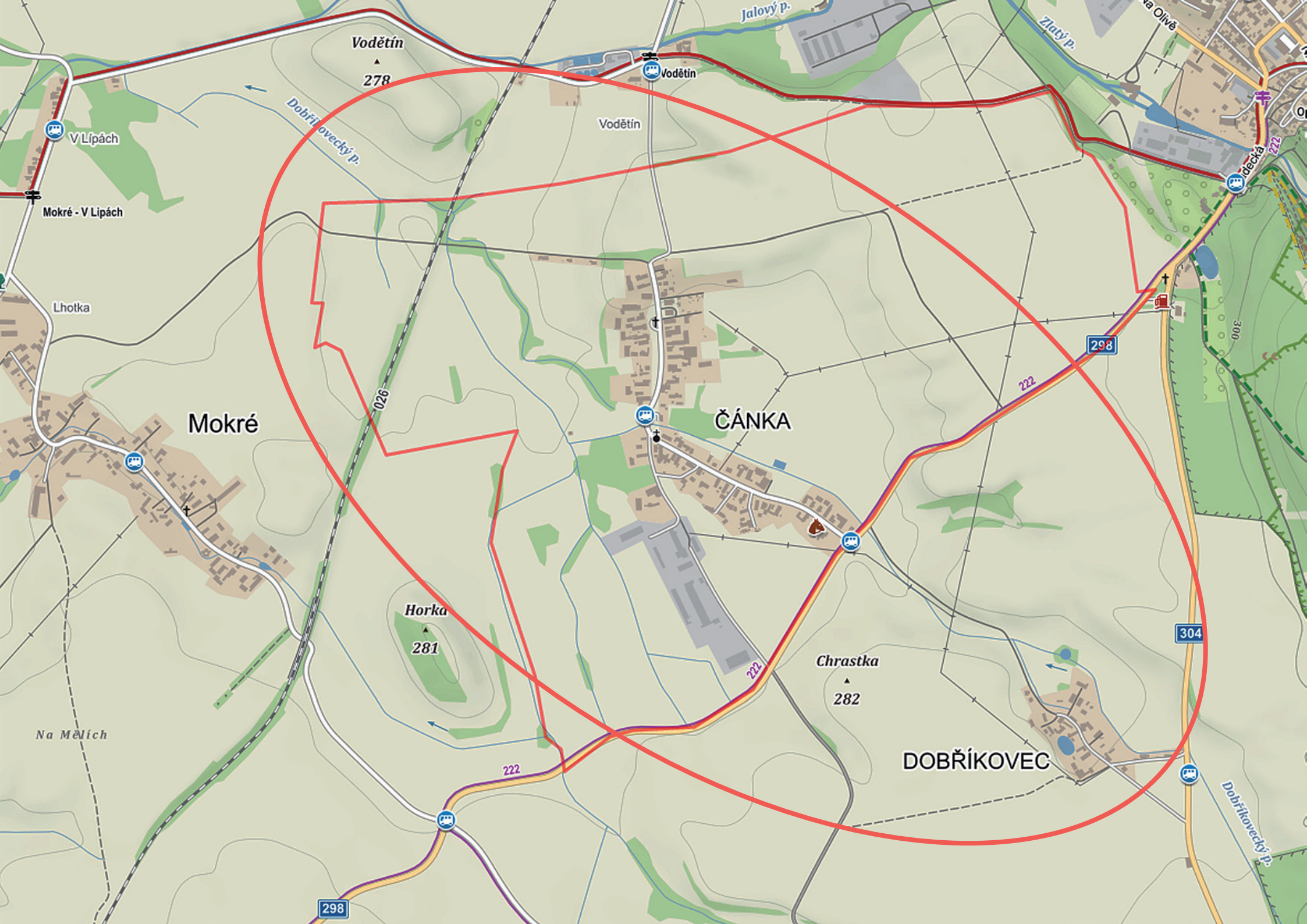
Vodětín
278
Vodětín
Vodětín
Jalový p.
Zlatý p.
Dobříkovecký p.
V Lípách
Mokré - V Lipách
Lhotka
Mokré
026
ČÁNKA
298
222
304
Horka
281
Chrastka
282
DOBŘÍKOVEC
Na Mělích
222
298
Dobříkovecký p.

Obce s vazbou na Nové Město nad Metují

Obec	obce ORP	hist. okres	obce DSO	číslo Nov. kur.
Bačetín				5/2015
Běstviny				11/2015
Bílý Újezd				09/2016
Blažkov				3/2014
Bohdašín				2/2015
Bohuslavice				6/2014
Bolehošť				8/2016
Bolehošťská Lhota				8/2016
Borová				
Byzhradec				10/2016
Bystré				4/2015
Čánka				1/2017
Černčice				4/2014
Česká Čermná				
České Meziříčí				2/2016
Dlouhé-Rzy				
Dobré				
Dobruška				
Dobřany				7/2015
Dobříkovec				1/2017
Domašín				
Domkov				9/2014
Hlinné				
Houdkovice				11/2016
Hroška				09/2016
Chlístov				10/2015
Janov				3/2015
Jestřebí				9/2013
Jílovice				5/2016
Klášter nad Dědinou				7/2016
Krčín (dnes souč. N.M.n.M.)				
Králova Lhota				4/2016
Křivice				
Křovice				12/2015
Ledce				7/2016
Lipiny				8/2016
Lhota - Doubravice				7/2014
Libchyně				1/2014
Malá Záhornice			11/2016	11/2016
Masty				09/2016
Mělčany				
Městec nad Dědinou				
Městec				7/2014
Mezilesí				2/2014
Mokré				
Nahořany				7/2014
Nedvězí				
Nové Město nad Metují				12/2013, 14
Nový Hrádek				
Očelice				
Ohnišov				1/2015
Olešnice v Orl. horách				8/2015
Opočno				
Osečnice				
Podbřezí (Skalka)				
Podchlumí				12/2016
Pohoří				1/2016
Provodov-Šonov				9/2014
Provoz				9/2015
Přibyslav				11/2013
Pulice				
Rohenice				3/2016
Roudné				09/2016
Semechnice				12/2016
Sendraž				10/2013
Slavětín nad Metují				8/2014
Slavoňov				3/2014
Sněžné				6/2015
Spy, (dnes součást N.M.n.M.)				11/2014
Studnice				
Šeřeč				9/2014
Trnov				11/2016
Újezdec				7/2016
Václavice				9/2014
Val				9/2015
Velká Záhornice				11/2016
Vrchoviny, (dnes souč. N.M.n.M.)				10/2014
Vršovka				5/2014
Vysokov				
Vysoký Újezd				6/2016
Zádolí				11/2016
Zákraví				1/2015

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

obec, která byla okresním městem

Nové Město nad Metují bylo okresním městem. V čísle 2/2015 tohoto provedení „Novoměstského kurýra“ jsem uveřejnil mapu okresu Nové Město nad Metují z roku 1938. Které obce novoměstský okres tehdy zahrnoval, vyplývá z této mapy.

Seznam, který jsem uveřejnil ve vedlejší tabulce původně vycházel z knihy „Nové Město nad Metují a jeho kraj“, která vyšla na začátku roku 1940. Tam přispěla řada obcí popisem své obce.

Ukázalo se, že to nejsou všechny obce tehdejšího novoměstského okresu - viz mapa v čísle 2/2015.

A tak pokud se návštěvou dostanu k obci, která dosud ve vedlejší tabulce není, doplním ji tam. Tak snad budou zkompletovány obce novoměstského okresu a jejich dnešní podoba.

Dnes také existuje tzv. „Dobrovolný svazek obcí“ - obce DSO. Webové stránky tohoto sdružení najdete na adrese:

http://novomestskonadmetuji.cz

Tyto obce jsem také zařadil do mého seznamu obcí.

Ve vedlejší tabulce jsem také označil obce, které spadají pod současné Nové Město nad Metují vzhledem ke skutečnosti, že Nové Město nad Metují je obcí s tzv. „rozšířenou působností“ - obce s označením ORP. Tyto obce jsem už navštívil.

V jednotlivých číslech měsíčníku „Novoměstský kurýr“ se budu věnovat obcím, které jsou ve vedlejší tabulce. Některé jsem už uvedl v předcházejících číslech, takže k těm se už nebudu vracet. V tabulce najdete, ve kterém čísle měsíčníku „Novoměstský kurýr“ se o příslušné obci píše. Obce budu volit namátkově dle mé nálady, kam se mi bude chtít právě jet. Pokračuji obcí ČÁNKA a DOBŘÍKOVEC.

Jindřich Buchal.

ČÁNKA

Co o sobě napsali v roce 1939 v knize „Nové Město nad Metují a jeho kraj“:

Podle zachovaných záznamů uvádí se založení obce v r. 1417. Založil ji Petr Čana z Obědovic. Patrně měl sídlo též v místech mezi obcí Čánkou a osadou Dobříkovcem na kopci, jenž podnes se nazývá „Na hrádku“.

Podle záznamů doslovně: „*Tam stávalo kdysi sídlo mocného Čany*“.

Obec tato patřívala kapitule arcibiskupské na hradě pražském v století XIV. Roku 1585 císař Rudolf II. odevzdal tuto ves pánům Trčkům. Roku 1580 bylo zde „usedlíků“ 14, v roce 1600 pouze 16. Osadu Dobříkovec, náležející k obci Čánce, založil Dobřík. Po zakladateli nazývali se obyvatelé osady Dobříkovci. Roku 1580 měla osada 5 usedlíků.

Pokud se školství týče, vyučovalo se před r. 1791 v najatých bytech a byli tam vysíláni výpomocní učitelé z Přepych, kamž obec Čánka jest přifařena. R. 1791 docházeli žáci do školy opočenské. První učitel, usedlý v Čánce, byl Václav Potoček, rodem ze Zvole, který učil v bytech obcí najatých přes 60 let do svého vysokého stáří. Vyučoval do r. 1855. Dostalo se mu té cti, že mohl říci všem občanům: „*Vy všichni jste moji žáci*!“

Škola byla postavena teprv r. 1875. Byla jednotřídní a v novější době přeměněna na dvoutřídní. Patří k ní zahrada, kde žactvo může býti zaměstnáno.

V obci je početný „Sbor dobrovolných hasičů“, motorová stříkačka, „Hospodářsko-čtenářská beseda“, „Strojní družstvo“ a „Jednota divadel, ochotníků“. V místní kapli sloužena jest několikrát v roce mše svatá.

Pozemky v katastru obce Čánky jsou různé: těžké, jílovité, hlinitopísčité, slínovité, trpící suchem, a naplavené s černou půdou, kde se pěstuje v menších rozměrech výborné „čánecké zelí“, v širém okolí dobře známé.

Pokud finanční prostředky dovolují, upravuje se náves. Podél cesty u rybníků postaveno vkusné zábradlí, chodník a založena menší okrasná zahrada.

Z pamětní knihy obce Čánky lze seznati, že t. zv. občanské besedy v obci Čánce počaly r. 1862. Občanstvo scházelo se na besedu u zdejšího kováře Kvasničky, zakladatele pamětní knihy. Byl to muž na tehdejší dobu velmi rozšafný a prozíravý. Tyto besedy byly v nemilosti u vrchnosti, která na občanské besedy pohlížela jako na rebelii čili vzpouru.

V nynější době není společenský život tak vyvinutý; každý hledí si svého hospodářství. Není tím řečeno, že by sousedé byli neučinliví. Když dobytek v naší obci byl postižen slintavkou, byl to koňský potah statkářů, který zachránil ve žních úrodu drobným zemědělcům, kteří měli hovězí potah k tahu nezpůsobilý. A možno říci, že statkáři pomohli ochotně podle staré sousedské soudržnosti.

Frant. Krejzl, Čánka.

ČÁNKA Z INTERNETU

Obec Čánka je v současné době příměstkou částí města Opočna.

Čánka leží 2 km jihozápadně od Opočna, obec je rozložena zčásti v rovině a zčásti v prudkém kopci (265-279 m n.m.). Délka obce je více než 1000 m. V okolí se zvedají mírné kopce (např. Chrastka 282 m n.m., Horka 281 m n.m., Vodětín 277 m n.m.), obcí protéká Dobříkovecký potok, který plní požární nádrž (bývalý rybníček) na návsi u kapličky. Dobříkovecký potok je asi 8 km dlouhý levostranný přítok Zlatého potoka – Staré řeky (dnes nazývané Jalový potok). Dobříkovecký potok pramení na Záhornici a protéká oborou, Dobříkovcem a Čánkou.

Počátky osídlení a původ názvu.

První známky osídlení v katastru Čánky a Dobříkovce sahají do mladší doby kamenné, nálezy bronzových předmětů z lokality Pastviště dokládají přítomnost lidí v době tzv. lužické kultury.

Čánka se připomíná v roce 1390, kdy byla příslušenstvím opočenského panství, jehož tehdejší majitel Štěpán z Opočna ji postoupil pražské kapitule. Zda byla Čánka v majetku Matyáše Sokola z Čánky (r. 1403) a Petr Čana z Obědovic (r. 1417) nelze prokázat. Po husitských válkách měli Čánku v zástavě různí šlechtici (Ješek Hlaváč ze Žlebů do r. 1454, r. 1454 Václav z Valečova). Později Čánku spolu s dalšími církevními majetky v okolí Opočna získali do zástavního držení Trčkové. Tuto zástavu potvrdil v r. 1514 král Vladislav a v r. 1585 král Rudolf II. daroval tyto zastavené majetky Jaroslavovi Trčkovi z Lípy dědičně. Tím Čánka splynula s opočenským panstvím, jehož součástí zůstala až do r. 1848.

Na hrádku.

Podle tradice v Čánce stávala tvrz, jejíž založení bývá přičítáno některému z výše uvedených příslušníků nižší šlechty, jejichž jméno nějak souvisí s Čánkou. Někteří autoři situují tvrz do nejvýše položené severní části vsi k domu čp. 32 (zbytky opevnění nejsou patrné, ale při přestavbě domu zde byly nalezeny pozůstatky starého sklepení a mince z doby Václava II.), jiní autoři lokalizují čáneckou tvrz do míst zvaných “Na hrádku” (jedná se vyvýšeninu jihozápadně od Opočna, vlevo od silnice do Čánky). V těchto místech byla na povrchu nalezena raně novověká keramika.

Převzato z publikace:
Hrady, zámky a tvrze okresu Rychnov nad Kněžnou. 1998

Škola.

Čánka byla původně přiškolena do Přepych, odkud pomocníci do Čánky docházeli a vyučovali v najatých místnostech v čp. 9, 31 a jinde. Roku 1791 byla Čánka přiškolena do Opočna, ale již r. 1795 se do Čánky přistěhoval ze Zvole pokrývač Václav Potoček, který ovládal trivium a chtěl se stát učitelem. Po složení zkoušek ho opočenský vrchnostenský úřad jmenoval výpomocným učitelem. Václav Potoček pak učil 60 let čánecké děti číst, psát a počítat. Čánecká škola, která sloužila i pro Dobříkovec, se tak stala prakticky samostatnou, ale dozor nad vyučováním vykonával opočenský děkan. Náklady na vyučování si sousedé hradili sami, dávali učiteli oběd nebo nepatrnou náhradu - sobotales. Opočenská vrchnost mu dávala zdarma několik sáhů dřeva na topení.

Farní správa v Přepychách naléhala, aby se postavila škola v Mokrém pro Mokré, Čánku a Očelice. Ale čánečtí a očeličtí byli proti tomu a Čánka raději zůstala při Opočnu.

V roce 1855 se vyučovalo v obecní pastoušce. Obecní zastupitelstvo v Čánce požádalo okresní hejtmanství v Novém Městě nad Metují o povolení ke stavbě nové školy. Žádost byla zamítnuta.

Roku 1870 bylo upraveno placení školních přirážek podle daní. Čánečtí občané odepřeli platit Opočnu, proto do Čánky přijel oddíl vojska a zůstal zde tak dlouho, dokud nebyly dlužící přirážky zaplaceny.

Za starosty Jiřího Baše z čp. 4 se obecní zastupitelstvo na starostův návrh opět usneslo, přes reptání mnohých, aby byla v Čánce postavena škola. Nastaly spory o místo, kde by měla škola stát. Proto byla stavba odložena. Konečně bylo vybráno místo mezi čp. 5 a 6. Roku 1873 se započalo se stavbou školy. Stavbu vedl stavitel Václav Hrubý z Opočna. Stavělo se v režii obce. Nedostávající se peníze, asi 4 000 zlatých, zapůjčili ochotně někteří občané. Stavba byla úspěšně dokončena a vyučovat se v ní začalo 6.11. 1875.

Škola byla podle počtu docházejících dětí zpočátku dvoutřídní, později pětitřídní, pro absolvování vyšších tříd bylo nutno docházet do měšťanské školy v Opočně.

V 50. až 70. letech byla školní budova rekonstruována. Byla vybudována elektrická instalace, kompletní sociální zařízení a ústřední topení. Škola byla vybavena všemi potřebnými pomůckami. Kvůli nízkému počtu dětí byla v r. 1975 čánecká škola uzavřena. Školní budova sloužila ještě po 2 roky škole opočenské, poté budovu převzalo střední odborné učiliště zemědělské v Opočně. Nyní je objekt v soukromém vlastnictví.

Školu navštěvovalo: r. 1873 - 57 žáků, 1893 - 72 žáků, 1894 - 75 žáků.

Zdroj: www stránky města Opočno.

DOBŘÍKOVEC Z INTERNETU

Obec Dobříkovec je v současné době také příměstkou částí města Opočna.

Dobříkovec leží mezi obcemi Čánka a Přepychy, 2 km jihozápadně od Opočna, v rovinatém terénu (276-280 m n. m.). Délka obce je cca 400 m. V okolí se zvedají mírné kopce (např. Chrastka 282 m n. m.), obcí protéká Dobříkovecký potok a jsou zde 2 rybníky. Dobříkovecký potok je asi 8 km dlouhý levostranný přítok Zlatého potoka – Staré řeky (dnes nazývané Jalový potok). Dobříkovecký potok pramení na Záhornici a protéká oborou, Dobříkovcem a Čánkou.

Počátky osídlení a původ názvu.

První známky osídlení v katastru Čánky a Dobříkovce sahají do mladší doby kamenné, nálezy bronzových předmětů z lokality Pastviště dokládají přítomnost lidí v době tzv. lužické kultury.

Ves poprvé zmiňovaná k r. 1364 bývala součástí opočenského panství, buď samostatně (od r. 1806 měla vlastní samosprávu – rychtářem se stal Jan Kašpar z čp. 3) nebo jako osada sousední Čánky (od r. 1849). Od r. 1960 je příměstskou částí Opočna. Jedná se o ves s téměř kruhovitou návsí, zcela zastavěnou, osada si uchovala zemědělský původní ráz. Její název se odvozuje od vlastního jména Dobřík (Dobříkovec tj. ves lidí Dobříkových).

Na hrádku.

Někteří autoři situují do míst zvaných "Na hrádku" (jedná se vyvýšeninu jihozápadně od Opočna, vlevo od silnice do Čánky) čáneckou tvrz, jež je doložena v pramenech, ale dosud nebyla přesně lokalizována. V těchto místech byla na povrchu nalezena raně novověká keramika (Místní a pomístní jména).

Převzato z publikace:
Hrady, zámky a tvrze okresu Rychnov nad Kněžnou. 1998

Přehled obyvatelstva.

V r. 1580 zde bylo osedlých 5 rodin (Opočenský urbář).

Berní rula z r. 1650 uvádí 5 sedláků (Jan Jirák, Bartoň Kovářů, Martin Zřízek, Jiřík Štěpán, Matěj Skalka) a 2 zahradníky (Jiřík Vlásek, Kašpar Hvězda). V soupisu obyvatel podle víry jsou všichni obyvatelé označeni za nekatolíky – jde o 48 osob, včetně nemluvňat.

V r. 1790 zde bylo 9 domů (Schaller).

V r. 1848 zde žilo ve 14 domech 100 obyvatel (Palacký).

V r. 1890 zde žilo v 18 domech 111 obyvatel (OSN).

Zemědělský adresář z r. 1907 uvádí následující seznam majitelů hospodářských usedlostí, pozemků, zahrad apod.

Čp., jméno:

1,9 Machač Josef, 2 Bašek Jan, 4 Dvořáková Anna, 5 Kašpar Václav, 6 Čtvrtečka Jan, 7 Lacina Václav, 8 Lacina Matěj, 9 Fridrich Jan, Dvořák Josef, 10 Kosková A., Sláma Jan, 11 Pecka Václav, 12 Macháček Václav, 13 Machač Samuel, 15 Chudý Václav, 16 Chudý Josef, 17 Provazníková Fr., 18 Osada Dobříkovec.

Adresář z r. 1914 uvádí 95 obyvatel, hostinec a obchod smíšeným zbožím s trafikou p. Jana Syrového. Dnes je zde evidováno 21 adres.

Požáry.

Od založení Sboru dobrovolných hasičů v Čánce r. 1885 se v Dobříkovci udály tyto požáry:

1889 požár pěti stavení
1916 u Jiřího Dvořáka a Jana Frydrycha
1925 čp. 13
1946 požár stohu p. Machače
1956 u p. Machače

Stará lípa v Dobříkovci.

Před usedlostí čp. 13 stávala stará lípa, do jejíhož dutého kmene se vešlo několik lidí, v r. 1895 byla vysoká asi 17m a měla 3 vršky, obvod ve výšce 1m nad zemí - 8,4 m. Poté co byla rozštípnuta bleskem nechal majitel stáhnout kmen obručí, a tak zůstala ještě po několik let uchráněna.

Zdroj: www stránky města Opočno.

NĚKOLIK MÝCH POSTŘEHŮ

Tak jsem dnes konečně absolvoval fotografickou návštěvu dalších obcí v „mém" vybraném regionu - tentokrát Čánka a Dobříkovec. Lednové počasí nás trochu zaskočilo nejen množstvím sněhu a docela silnými mrazy, ale i dlouhodobě zhoršenou viditelností, což pro fotografování opravdu není dobré. Dnes se to trochu zlepšilo.

Začal jsem v Dobříkovci. Přiznám se, že o této obci jsem vůbec nic nevěděl ani jsem o ní neslyšel, až nyní, když jsem zjistil, že spolu s Čánkou patří k Opočnu. Dříve patřila k Čánce a někdy v roce 1960 se s Čánkou stala příměstskou součástí Opočna. Odbočuje do ní cesta ze silnice mezi Přepychy a Opočnem vlevo. Leží podél Dobříkoveckého potoka, který pramení někde v Záhornici, protéká částečně oborou a poté pod silnicí do Dobříkovce a dále do Čánky přes kterou pokračuje do Jalového potoka a v něm do Zlatého potoka pod Opočnem. Ach ty milované potoky. Jsou všude. A zlatý potok potkáváme v popisu podorlických vesnic opravdu často. Slavný potok.

Dobříkovec je malinká vesnice. Na řadě domů je vidět jejich stáří, ale najdeme zde i pěkně opravené domy i domky nově postavené. Obcí se dá projet do Čánky ale očividně se tomu obec brání příslušnými dopravními značkami.Takže od Přepych musíte do Čánky jet až kolem benzinové pumpy u Opočna. Je docela zajímavé, že tato obec datuje dobu svého vzniku hodně do historie, v popisu obce je zmiňován rok 1364, kdy se někde objevila první zmínka. Dobříkovec nemá žádnou infrastrukturu, kolem mohou být docela úrodná pole, kdo je obhospodařuje jsem nezkoumal.

Pojďme do Čánky. V internetovém popisu obce jsem nalezl datum první zmínky 1390. První, co mě překvapilo byla velikost obce. Obcí vede propojovací silnice ze silnice Opočno - Třebechovice na silnici Opočno - České Meziříčí. Napojuje se blízko opočenského nádraží. Čánka je rozložena podél Dobříkoveckého potoka, který je přes obec ukázněn do regulace.

Tam kde potok opouští vesnici obec pokračuje vpravo do mírného návrší podél silnice do Opočna, kde po obou stranách jsou docela zajímavé objekty. Viz foto.

Hlavní komunikaci přes obec v podstatě po celé délce lemují vzrostlé stromy, takže ve vegetačním období jistě přispívají k malebnosti vesnice a poskytují i příjemný stín.

Našel jsem několik pěkně upravených usedlostí, které se očividně snaží zachovat svoji původní starobylost.

V obci je i objekt s nápisem „Pohostinství“, ale nevypadá, že by poskytoval v současné době své služby.

V centru obce je i prodejna se smíšeným zbožím, takže občané nemusí pro všechno do Opočna.

Hezky opravená je i kaple Nanebevzetí Panny Marie, římskokatolická kaple v Čánce, místní části Opočna. Čánka patří do farnosti Přepychy.

Ne tak daleko od Čánky vede železnice Týniště - Opočno - Náchod, ale na nejbližší nádraží musí čánkovští občané buď do Očelic nebo do Opočna. Takže asi příznivější doprava pro ně je doprava autobusová.

Na internetu jsem našel i informaci o jezdeckém klubu, který působí v obci (Jezdecký klub J + M Čánka).

Nemohu pominout hasiče a tak se podívejte co o sobě napsali na internetu:

Požáry způsobovaly často veliké škody obyvatelům Čánky, a proto již v roce 1865, rok po založení prvních dobrovolných hasičských sborů v Čechách, zakoupil obecní úřad v Čánce hasičskou stříkačku. Nebyly však znalosti a zkušenosti a teprve až po dvaceti letech se někteří obyvatelé rozhodli založit spolek dobrovolných hasičů. Našlo se 26 pokrokových spoluobčanů, kteří se tedy rozhodli ustavit v Čánce sbor. Na založení sboru jsou též znatelné stopy Vzájemně pojišťovacího spolku proti ohni se sídlem ve Spech. Sbor se během roku 1884 ustavil, takže 9. září příštího roku proběhla volba funkcionářů, čímž byl sbor založen. Velitelem se stal rolník Václav Kupka, náměstkem Jan Pavlík a jednatelem Jan Kašpar. Byla zakoupena od firmy Smejkal Praha nová stříkačka za 300 zlatých. Od založení sboru čánečtí hasiči velkou měrou přispívali k hašení požárů ať již ve vsi či v blízkém okolí. V roce 1953 se započalo s výstavbou nové hasičské zbrojnice a v roce 1958 byla dokončena. V roce 1962 proběhl „Požárnický den“ k slavnostnímu předání nové zbrojnice. Po roce 1989 byl menší útlum činnosti a zdálo se, že sbor bude zrušen. Avšak v roce 2004 do sboru vstoupila čánecká omladina a sbor se opět začal zapojovat do hasičské činnosti a i do kulturního dění. V roce 2005 sbor oslavil 120 let od svého založení.

Zaujal mě i poutač cukrářství Renča (viz foto):

Vyrábím svatební a marcipánové dorty. Široký sortiment výrobků pro životní jubilea, narozeniny, jmeniny, svátky, vánoční a velikonoční cukroví. Dorty vytvořím přesně dle Vašeho přání a představ po předešlé konzultaci.

V obci Čánka sídlí několik podnikatelských subjektů. Informace nabízí internet.

Přemýšlel jsem, co mě na obci Čánka ještě zaujalo. Je to poměrně značný počet výstavných domů, zřejmě původně bývalých statků. Je na nich vidět starodávný vesnický luxus. A je dobře, že je vidět snaha to řešení zachovat. A ještě něco. Vesnice je rozložena hlavně podle té silnice (i když jsem viděl i kolmé odbočky, ale tam jsem to nezkoumal). Docela překvapivá je šířka hlavní ulice, domy si udržují poměrně značný odstup od cesty, v zadní části v kopci jde zřejmě o náves, která svými rozměry je opravdu velkorysá.

Bohužel jsem na internetu nenašel více podrobností o obci, to mě také docela překvapilo.

Také je docela výhodné, že obcí neprochází nějaká silná doprava. Hlavní silnice se obce jen dotýká. A to je jistě dobré řešení. Opočno je v dobrém dosahu, ovšem myslím, že by se hodila nějaká cyklostezka, která by umožnila bezpečnou dopravu do města cyklistům, mimo silnici s poměrně silným provozem. A hodilo by se to určitě i pěšákům. Nabízím jako obvykle sadu fotografií.

Jindřich Buchal.

FOTO Z OBCE ČÁNKA

Pohled na hospodářské objekty v Čánce.

Pohled směrem k Čánce od Dobříkovce.

Zajímavá stavba na horní části návsi v Čánce.

Pohled na horní část návsi v Čánce. Růžový objekt pohostinství (bývalé?).

Jeden z nových (nebo renovovaných) domů v obci Čánka.

Prodejna smíšeného zboží na dolním konci návsi.

Autobusová zastávka a Hasičská zbrojnice v Čánce.

Kaple Nanebevzetí Panny Marie září novotou.

Objekt zřejmě bývalého statku v Čánce v renovované podobě.

Vjezd do Čánky ze silnice Opočno - Třebechovice.

FOTO Z OBCE DOBŘÍKOVEC

Dobříkovec v zimě - pohled s návrší mezi Dobříkovcem a Čánkou.

Vjezd do Dobříkovce od Čánky. Vítá nás novostavba.

Tyto objekty jistě už něco pamatují. Zřejmě čekají na renovaci.

Dobříkovecký potok zde opouští Dobříkovec a pokračuje k Čánce.

Vjezd do Dobříkovce ze silnice Opočno - Přepychy.

I tato část Dobříkovce čeká na záchranu.

POHLEDY Z MĚSTA

Nové Město nad Metují má díky novoměstským horolezcům svůj vlastní ledopád!

Pokud to zimní teploty umožňují, „vyrábějí“ od roku 2010 novoměstští horolezci v lezecké oblasti HIS jen kousek od historického centra Nového Města nad Metují umělý ledopád, který využívají k tréninku lezení na kolmém ledu.

Vytvoření ledové krásy ovšem není věcí jednoduchou a vyžaduje každodenní péči. „Voda na ledopád je přiváděna zakopanou a zaizolovanou hadicí a čerpadlem přímo z řeky Metuje. Nahoře je rozváděna po malých pramíncích na celou šířku stěny. Tvorba ledopádu vyžaduje minimálně dvakrát za den přijet na místo, zkontrolovat a upravit pramínky tak, aby voda správně tekla a nezamrzala. Je to docela kumšt, udělat takový ledopád,“ vysvětluje Petr Hacker z horolezeckého oddílu, který ledopád vytváří s ostatními nadšenci z oddílu v prostoru jejich lezeckého areálu zvaný HIS.

„Během uplynulých sedmi let jsme vychytali způsob, jakým efektivně a v co nejkratším čase ledopád vytvořit,“ uvedl Petr Hacker a dodává: „Například v roce 2012, kdy nám pomohly i výjimečně stálé a silné mrazy, vznikla opravdu parádní ledová stěna a navíc 15 metrů vysoký ledový sloup. Od té doby se už něco podobného nepodařilo vytvořit a byla i taková zima, že nebylo možné namrazit ani malý rampouch. Velmi dobrých podmínek jako v roce 2012 jsme se dočkali až nyní, kdy déletrvající lednové mrazy umožňují trvalé ledování. Za těchto podmínek jsme schopni připravit ledopád k lezení za 3 dny a pak jej stále udržovat v provozuschopném stavu s možností dalšího zvětšování.“

Lezení s cepíny má v Česku jen minimum přirozených přírodních lokalit, a tak jsou novoměstští horolezci jedni z mála, kteří toto „ledolezení“ nabízejí na uměle vytvořeném ledopádu. To umožňuje bezpečný trénink techniky lezení v kolmém ledu, což se pak zúročí při vážnějším lezení v horských terénech.

„Ledopád je určen především horolezcům ze spolku HOVRCH, i další zájemci však mají umožněn přístup s přítomností člena spolku. Lezení na ledopádu je podmíněné striktním dodržováním daných pravidel,“ upozorňuje případné zájemce o lezení Petr Hacker.

Lezecká oblast se nachází kousek od centra města, ale přitom v klidném, tichém a útulném prostředí. Novoměstské skály tvoří přerušovaný pás okrajových stěn podél řeky Metuje, který se táhne od zříceniny hradu Výrov až po Krčín. Pro lezeckou činnost je z důvodu pevnosti skal využíván úsek cca 400 m v oblasti Na Popluží. A malé poučení závěrem - z geologického pohledu je oblast tvořena jílovci, též označovanými jako opuka.

Podrobnosti o provozu jsou zveřejněny na stránkách www.hovrch.info.

Zdroj: tisková zpráva města NMNM.

Foto: Petr Hacker.

OD KLADSKÉHO POMEZÍ

Články z doby mezi válkami.

Nové Město nad Metují v Nejedlého díle Bedřich Smetana.

V III. díle mohutné monografie »Bedřich Smetana « , nadepsaném »Praha a venkov«, věnoval spisovatel Zdeněk Nejedlý poslední (XVIII.) kapitolu Novému Městu n. Met. Mešito to mělo v rodině Smetanově významnou roli, V Novém Městě byl otec Bedřicha Smetany, František Smetana, sládkem (1818— 1823) a odtud nesla si choť jeho syna Bedřicha pod srdcem do Litomyšle. Sem přišel pak týž Bedřich shodou životních okolností prožít konec svého požehnaného a rušného života a odpočinouti si v půdě novoměstského hřbitova. Dále žil tu bratranec Bedřichův, sládek Václav Smetana, se svým otcem Václavem a bratrem Antonínem. Konečně byla tu i starší sestra Bedřichova Anna, provdaná za Josefa Cihláře a mladší bratr Antonín, jenž byl u sivého bratrance v učení.

Nové Město mělo však svou důležitost i pro samého Bedřicha. Přijel jsem na návštěvu a to právě v době svého jinošského vzrůstu. Ze Smetanova deníku dovídáme se o dvou návštěvách v N. Městě r. 1840 — tehdy byl Smetana šestnáctiletý student — a to v létě, když přerušil v Praze studium na gymnasium a pak o prázdninách, kdy tu byl přes půl druhého měsíce. Záznamy v deníku předpokládají však i návštěvy časově dřívější.

Nejedlý, jenž založil své dílo o Smetanovi tak široce, aby ukázal, co vše působilo na vzrůst genia Smetanova, seznámil nás zevrubně s prostředím měst, kterými Bedřich Smetana prošel (Litomyšl, Jindřichův Hradec, Německý Brod). Proto ve třetím díle po Praze a Růžkových Lhoticích přichází na řadu i Nově Město. Spisovatel vykreslil nám obraz jeho života z let čtyřicátých minulého století do všech podrobností. Zastihl tu v dřívějších dobách ještě mnoho pamětníků bývalých dob a od nich zvěděli leckterou zajímavost. Záznamy v matrikách, kterých snesl ohromné množství, přiváděly jej k novým a novým objevům. Nápomocna byla mu sbírka rodokmenů městských rodin K. Rojka na děkanství novoměstském, pamětní kniha novoměstská, psaná J. Klosem a jiné dokumenty. Celý ten materiál zpracoval pak se známou lehkostí pera, takže i tato kapitola, právě tak jako ostatní, upoutá i nehudebníka.

Obraz začíná Nejedlý líčením vzhledu města. Známá malebnost N. Města byla v letech čtyřicátých bohatější o dvě brány, Horskou bránu, kterou se přijíždělo do města od jihu a východu a Krajskou bránu pro příjezd od severu a západu. Obě brány velmi krásně doplňovaly vzhled vnitřního města, kde s půvabným náměstím snoubily se nejvýznačnější budovy, zámek, kostel, radnice a pivovar. V těch dobách proudil již život za brány a tak mezi klášterem Milosrdných bratří a náměstím tvořila se dlouhá a živá ulice. Také za Horskou bránou vznikala nová část města.

Po popisu vnější scenerie obrací se pak Nejedlý k životu lidí, v letech čtyřicátých v městě bydlících. Přirozeně, že seznamuje nás nejprve obšírně se životem v rodinách Smetanova příbuzenstva. Poznáváme Josefa Cihláře, obchodníka na náměstí (v č. 23., pak č. 19.), výrobce octa a proto zvaného »ocetní fabrikant«, poté mnohočlennou rodinu sládka Václava Smetany, v níž Bedřich Smetana měl druhý domov. Václav Smetana (1800- 1863) byl právě tak jako otec Bedřichův nadán neobyčejnou energií a podnikavostí. Rodák z Dohalic, jako syn chudého bednáře, vyšvihl se záhy na vrchnostenského aktuára v Rychnově nad Kněžnou, kde se oženil s Antonií, rozenou Císařovou. Když jeho strýc František (otec Bedřichův) odešel z N. Města do Litomyšle, převzal po něm pivovar a stal se jedním z nejváženějších občanů novoměstských. Svou působnost přenesl i do Josefova. Tam pronajal si pivovar a vystavěl patrový dům. I Nové Město obohatil o stavbu, neboť ve vinici pod horskou branou vystavěl si dům, vinici proměnil v krásnou zahradu a zřídil v ní letohrádek. Městu vystavěl vězníci. Když v r. 1848 rozproudil se v Čechách nový život, zřídil Ve svém domě - pod Horskou branou poštu a byl pak až do smrtí poštmistrem.

V novém odstavci poznáváme i přátele tohoto vynikajícího člověka. Jsou to: kaplan Jan Karel Rojek, li- tomyšlský rodák, národní buditel, později farář v Bohuslavicích, obchodník Antonín Hartman a úředník Josef Kohout z Hradce Králové. Tato společnost vlastenců, lidí osvícených a pokrokových, velmi krásně chara- kterisuje duševní svět Václava Smetany, který přišel do styku i se známým buditelem Josefem Regnerem (Havlovickým).

Život v rodině Václava Smetany byl velmi rušný. Z patnácti dětí dorostlo osm. Mimo to žila u nich řada příbuzných s dětmi, takže pivovar byl vlastně celou smetanovskou kolonií. Pod moudrým vedením paní Antonie Smetanové vládl tam rodinný soulad. O krásném rodinném životě v domácnosti Václava Smetany pronáší spisovatel mnohá silová chvály.

V r. 1840, kdy byl Smetana v N. Městě na prázdninách, dorůstaly v rodině sládkově dvě nejstarší dcery, Aloisie (tehdy sedmnáctiletá) a Augusta (patnáctiletá). Při popularitě vážené rodiny sládkovy těšily se i dcery pozornosti města. V domě Smetanově schází se všechna novoměstská mládež z městských rodin. Bedřich Smetana, který ve svém deníku vzpomíná dívek Horníkových a Klimpelliových, dostal se tak do velikého společenského střediska mladého světa, jeho radostí a zábav.

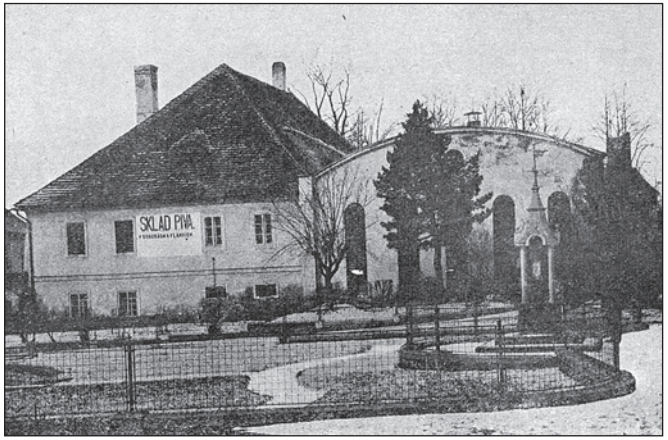

Pivovar v Novém Městě nad Metují, kde žila rodina Smetanů.

Zde Nejedlý odbočuje k nové stati o hudbě a divadle v Novém Městě. Město mělo bohatý hudební život zásluhou starých kantorů. Spisovatel jmenuje Ant. Černého, Ant. Podroužka a Frant. Čepelku. Poslední byl právě v těchto letech správcem školy a regenschorim. Opsal sám přemnoho skladeb a založil cenný hudební archiv pro kur děkanského chrámu. Za něho rozkvetla v N. Městě chrámová hudba, jež vábila posluchače z celého okolí. Rovněž i divadlo po trudných začátcích a obtížích bylo tu zásluhou zdatných ochotníků Jana Fryče, Jana Krále a J. B. Imlaufa v rozkvětu. „Domácí společnost herecká v Novém Městě nad Metují“ hrála do roka pravidelně několik představení a k tomu česky.

Hudba a divadlo pěstovaly se hojně i v rodině sládkově. Aloisie byla výbornou zpěvačkou a vystupovala na veřejných produkcích. — Významnou událostí divadelního života novoměstského bylo provozování Weberovy opery »Střelec kouzelník« v r. 1839, v níž Aloisie zpívala úlohu Aninky. Referát o představení podal v »Kvě- tech« sám Rojek.

Ze společenských projevů působil na Smetanu v Novém Městě nejvíce tanec. Smetana poznal tu slavnostní ráz plesů a společenských zábav a proto zde probudila se v něm opravdová láska k tanci. Vykládaje obšírně o různých plesech v celém kraji, odbočuje Nejedlý do prostředí jiného města, blízké Čes. Skalice. Tam totiž konaly se v téže době proslulé jiřinkové slavnosti. Seznámíme se především zase důkladně se životem České Skalice, hlavně hudebním (zásluhou hudební rodiny Geislerovy byla tu hudba ochotnická na takové výši, že dnešní generace může právem svým otcům závidět!) a začteme se do partie o jiřinkových slavnostech. Je to jedna z nejživějších a nejradostnějších částí celé kapitoly.

Živě vidíme celou vlasteneckou společnost, sjíždějící se do Skalice, aby tu v ušlechtilých projevech dokumentovala své probouzející češství. Sledujme slavnost od výstavy jiřin k slavnostnímu banketu, při němž se za zpěvu a hudby rozdílejí ceny, až k večernímu plesu, kdy celé shromáždění je prosyceno zvláštním kouzlem radosti a sbratření.

Bedřich Smetana přišel na jiřinkové slavnosti v r. 1839. Novoměstská společnost byla na těchto slavnostech obvyklým hostem, ale právě v tomto roce měla slavnost, pro rodinu Smetanovu ještě jiný význam. Byla pořádána na počest F. Jos. Smetany, profesora filosofického ústavu v Plzni, bratrance Bedřichova, rodáka z blízkých Svinišťan. Nejkrásnější jiřina byla po oslavenci pojmenována »Smetanova«. Tenkrát poznal zde Bedřich pravé kouzlo tance a poprvé viděl i nový český tanec polku. A nejen město, ale i celý kraj zanechal v duši vzpomínky nejradostnější. I krása kraje zalila teplem vnímavou jeho duší (Smetana zaznamenal si v deníku několik výletů do okolí), již pokouší zde též sladkost první lásky k Aloisii Smetanové.

Bedřich Smetana se však za štěstí, které mu Nové Město dalo, odvděčil také v hudebních skladbách. Jsou to ovšem mladistvé projevy, které nelze měřiti uměleckým měřítkem, ale přesto jsou důkazem, čím bylo mladistvému studentu Nové Město se svou společností. První skladba je dnes dobře známá (byla otištěna ve Smetanově čítance v roce 1924). Je to polka, věnovaná Aloisii Smetanové s názvem »Louisina polka«. Druhá skladba, »Upomínka na Nové Město nad Metují«, se nezachovala. Byla psána pro klavír na čtyři ruce a věnována sestrám Aloisii a Augustě Smetanovým. Třetí skladba, »Jiřinková polka«, je vzpomínkou na slavný ples ve Skalici.

Vylíčením závěru šťastných prázdnin a tím i zakončení této části Smetanova mládí ukončuje Nejedlý třetí díl své monografie. Dovídáme se ještě o dalších osudech všech členů rozvětvené rodiny Smetanovy, jež můžeme sledovati podle dvou připojených rodokmenů až do nejnovější doby. A dospějeme k smutnému poznání, že dnes není z celého množství příbuzenstva Smetanova v Novém Městě jediného potomka. Poslední — sestřenice Bedřicha Smetany — Pavlína Cihlářová, zemřela v roce 1926. Také další osudy všech Smetanových přátel z Nového Města svazek zakončují.

Kapitolu o Nov. Městě doprovází spisovatel řadou zajímavých a cenných fotografií. Má proto město v třetím díle »Bedřicha Smetany« nový, krásný památník.

Jaromír Metyš.

Karel Janků.

Letos dožívá se požehnaného věku devadesáti let náš spolupracovník p. Karel Janků, řídící učitel v. v.

Narozen 12. srpna 1841 na Hořičkách čp. 53. Jeho rod původně pocházel z osady Větrníka pod Hořičkami, kde žijí dosud pode jménem Jankovi.

Řídící učitel Janků navštěvoval hlavní a reální školu německou v Králové Dvoře od r. 1852—1856, potom učitelský ústav v Hradci Králové v létech 1856-8.

Působil v místech:

15. září 1858 nastoupil jako mladý učitel v Hronově, kde byl tou

dobou správcem školy Vendelín Ságner. Zde byl Janků učitelem Mistra Al. Jiráska, o němž se ve svých »Pamětech« zmiňuje, že mladý Jirásek velmi rád poslouchával zvláště vypravování z českých dějin, která potom daleko lépe reprodukoval než jeho učitel sám.

Při vydání říjnového diplomu r. 1860, kdy redaktor Národních listů Julius Grégr byl odsouzen k trestu 10 měsíců žaláře a 3.000 zl. r. č. pokuty, dostávaly se odsouzenému z celých Čech nesčetné projevy nadšení. Také i celý Hronov se sjednotil na tom, že Grégrovi pošle podobnou adresu. Napsáním byl pověřeni právě mladý učitel K. Janků. Byl na to velice hrdý a městská rada se starala o podpisy na tuto adresu. Četnictvo však jej udalo a u podkrajského úřadu v Náchodě se ospravedlnil jedině tím, že prý byl jen opisovatelem této adresy.

Od září 1862 působil půl roku na Hořičkách.

V polovici března 1863 se stěhoval do Žďárek, kde po půl roce byl ustanoven definitivně. Měl svobodný byt, palivo, 2 korce pozemků k užívání a 210 zl. stříbra služného, který byl zvýšen od 1. ledna 1868 na 400 zl.

Působil na roli školské celkem 46 let.

Karel Janků, řídící učitel ve výslužbě.

Jako správce školy v bezprostřední blízkosti míst, kde se odehrávala válka roku 1866, měl příležitost sebrati veškeré podrobnosti o ní a vydal potom obsáhlou brožuru s popisem všech pomníků.

Vedle toho vydal »Průvodce po Novém Městě a okolí« a historický popis hradu »Frimburku«.

Jeho četné články historické a úvahové jsou roztroušeny po různých časopisech školských i politických.

Do pozdního věku neopouští stařičkého spisovatele zájem o historické památky. Jeho bystrá paměť, srdečný humor a svěží vzhled udivují každého, kdo se kdy s jubilantem sešel.

Zájem, se kterým sleduje ještě dnes běh událostí veřejných i politických v republice, svědčí o tom, jak tento učitel, který zažil ještě éru církevního konkordátu, stál v době politických zápasů českých po celou polovinu XIX. století vždy na svém místě ve škole i v životě veřejném, byť mu i nevykázal široký okres působnosti.

Ve svých 90 letech dává vzor mnohým mladým, životem již znechuceným, že život stojí za to, aby byl do posledního dechu věnován ušlechtilé, radostné a plodné práci. Přejeme mu i pro další desetiletí jeho vzácného zdraví, tělesné a duševní svěžesti.

Zdroj: Od kladského pomezí.

Jak vznikla „Maryla“.

Nadešla doba, kdy jsem v únoru 1873 přesídlil do Provodova a tu již nebylo tak snadno docházeti do Hronova a navštíviti své milé pro mnohé neodkladné práce a nesnáze školní, jež mne zaujaly nadobro, takže bližší styky s Aloisem Jiráskem, suplujícím učitelem na gymnasiu v Litomyšli, přetrženy na čas, stopoval jsem však práce jeho stále s nemalým účastenstvím, když pojednou oznamuje Jirásek, že vzpomněl na mé vypravování o občanu J. Rydlovi v Nahořanech a jeho sbírkách starožitností a ohlašuje svou návštěvu.

S Mistrem jsme se ubírali za příjemného počasí rovinou k osadě Domkovu. Zde jsem jej upozornil na místo tvrze, náležející kdysi rodu Buchovců, v dějinách našich známému.

Karel Janků nad hrobem Mistra Aloise Jiráska 11.5.1930.

Sídlo Buchovců byla dřevěná tvrz úplně na rovině a objímal ji potok Rozkoš. Shledali jsme zbytky valů. U nich byl statek též dřevěný a jen západní část zděná. Hospodář nám ukázal zbytky starodávného krbu, dosud zachovalého a pak povrchní zachovalá sklepení divného rázu. Mimo to se tu zachovala ohromná míra z tepané mědi. Prostranné nádvoří bylo obklopeno různými stavbami a vysoká násep vedla do zemanského domu.

Někdejší rozsáhlý zemanský statek měnil své držitele, až Magdalena Trčková jej rozdělila na čtvero, aby měla více robotníků.

Jirásek byl tomu velice povděčen, moha tak bezděčně shlédnouti sídlo poměrně dosti zachovalé.

Další cesta ubíhala pozorováním okolí, zvláště rozsáhlé nížiny někdejšího rybníka Rozkoše, jenž byl roku 1728 zrušen a proměněn v lučinu, která zásobuje svým senem širé okolí.

Statkář Josef Rydlo v Nahořanech nás velmi ochotně uvedl do místnosti sbírek starožitností a jest věru s podivením, kterak muž ten bez zvláštního školního vzdělání podnikl věc neobyčejně záslužnou a nákladnou, sbíraje vše, co stáří a původnosti vynikalo. Mezi tou spoustou rozmanitých předmětů cenil si několik set let starou rodinnou bibli, ve které se nalézal rodokmen, psaný dávnými jeho předky a četné Koniášovy opravy.

Potěšeni, vraceli jsme se v podvečer kolem zemanského statku někdy Buchovců v Domkově k domovu.

Zanedlouho jsem obdržel od Jiráska žádost, abych mu nakreslil okolí Domkova a uvedl, bylo-li z tvrze domkovské viděti na tvrz šonovskou. Rád jsem vyhověl, avšak upozornil jsem jej, že šonovské tvrze za Buchovců nebylo, povstala teprv okolo roku 1560, z osmi kmetských statků, rytířem Janem Strakou koupených, a že nutno hledati tvrz a rytíře někde jinde, jako na př. v Jesenici, Studnici neb jinde v okolí. »Již tam je«, dopsal mi Jirásek, »když jsem Tvůj dopis obdržel, byl první arch »Maryly« již Ottou vytištěn.

Z návštěvy Domkova povstala rozkošná selanka »Maryla«, klasická povídka historického genia. Jednalo se autorovi zajisté podati obraz života drobné šlechty a vylíčiti, jakým způsobem vyrovnávala mezi sebou nedorozumění a sváry.

»Marylu« poslal mi Jirásek v safiánu vázanou, bohužel, je pryč z důvodu, že jsem si nezaznamenal čtenáře, jimž byla zapůjčena.

Karel Janků.

Staré pověsti z Novoměstska.

Čertova šlápota.

Jdeme-li z Nového Města po potoku Klopotovském vzhůru, přijdeme asi za půl hodiny k tak zvané Mertově díře nebo dolů, kde se druhdy dolovalo na stříbro. Blíže tohoto místa leží na potoku úžlabinou plynoucím větší ploský kámen, na jehož vrchní ploše jest viděti vyhloubení podoby koňského kopyta. Prohlubenina tato se nazývá zdávna obecně „čertovou šlápotou“, kterýmžto jménem nazývá lid kámen i celé toto místo.

O původu vyhloubení toho i jeho jména koluje stará pověst „O čertu a čarodějnici“, dle které čert, žena se povětřím za čarodějkou, udělal s vysoké skály .tak nehorázný skok a dopadl na kámen tento tak prudce, že v něm zůstalo kopyto jeho vytlačeno.

Gertrudin vír.

Peklem se nazývá strašná rokle, kterou řeka Metuje přitéká od Náchoda k Novému Městu. Dolina tato tvoří takřka propast, z jejíchžto strání, porostlých hustými lesy, příšerně vyčnívají věžité skály.

Název tohoto pustého údolí naznačuje zřetelně, kterak příroda strašně asi burácela, než-li Metuje násilně prorazila skalnaté boky vysoké hory a táhlým hřbetem jejím si utvořila řečiště. V tomto tmavém údolí prodírá se Metuje skalisky a tvoří v bezedných tůních četné víry, z nichž nejznámější a největší jsou: Černý vír, Bílý vír a vír Gertrudin.

Vír Gertrudin dle pověsti děkuje za své jméno příhodě vysoce tragické. Jednoho dne totiž paní Gertruda, jížto ve XIII. století náležel statek Výrov, vyjela si na honbu, jíž konala v lesích kolem Pekla se rozkládajících, když pojednou komoň její se splašil a zběsile s ní uháněje, v divoké vzteklosti se vrhl s vysoké skály dolů do Metuje. V jejích vlnách i s paní svou bídně zahynul. Od té doby říká se místu, kde spadla nešťastná paní do Metuje, Gertrudin kout, víru pak, ve kterém utonula, Gertrudin vír.

Hrad Výrov, nyní zřícenina, byl zbořen před založením Nového Města.

Vojnarova lípa v Krčíně.

O této lípě koluje tato pověst:

Roku 1639 vrazili Švédové do krčínského kostela. Vůdce jejich střelil dvakráte po p. Bernardovi Grodském, děkanu novoměstském. Kule však zasáhly dřevěný obraz oltářní s hlavou Krista Pána. Díry kulemi učiněné posud možno viděti. Švédský vůdce zahynul brzy v rokline nad Krčínem ke Spům, blíže obory, tam, kde dnes stojí „Vojnarova lípa“, již na smutnou upomínku té události zasadil tehdejší soused krčínský Vojnar, dle něhož se lípa ta nazývá.

Jóža Tomek.

INSPIROMAT

I. Mladý gentleman, který se hodlá oženit, by se rád seznámil - pokračování.

Manžel je člověk, který ženě pomáhá v nesnázích, do kterých by se nebyla dostala, kdyby si ho nebyla vzala.
ROWLANDOVA

Žena nás všechny redukuje na společného jmenovatele.
SHAW

Žena je jenom žena.
Ale dobré cigáro, to je přece pokouřeníčko!
KIPLING

Není na světě nic hroznějšího než nenáviděný domov. Být nešťasten ve styku s jinými lidmi je přirozené, ale být nešťasten doma přirozené není.
PASCAL

Když se kára a buvol shodnou, nezáleží na tom, jaká je cesta.
INDICKÉ PŘÍSLOVÍ

Žena je jako tvůj stín; běž za ní — bude před tebou prchat, utíkej před ní — poběží za tebou.
MUSSET

Řekla mi: Tolik jsem pro něj vytrpěla, že nikdy už nebudu moci milovat jiného.
CHARDONNE

Žena je silná jedině mírou neštěstí, kterým může potrestat svého milence.
STENDHAL

Vím, co si tak vášnivě cení a co ví líp než já: že nic nechce, nic že už není, co bych mu odepřela.
ACHMATOVOVA

Kde by byla moc žen, kdyby nebylo ješitnosti mužů.
EBNER — ESCHENBACHOVÁ

Kdyby jen bylo možné klesnout do náruče ženy — a přitom neupadnout do jejích rukou!
MONTHERLANT

Jak by byly ženy miloučké, kdyby nechtěly být šťastné.
SACHA GUITRY

Strašné je, že není možno žít ani s ženami, ani bez nich.
BYRON

Z pozemských statků nejlepší je dobrá žena; špatná žena je nejtrpčí úděl života.
SIMONIDES

Kto má mrcha ženu, netřeba mu křenu.
SLOVENSKÉ PŘÍSLOVÍ

Nevím už, který moudrý člověk byl toho mínění, že na světě je pouze jedna dobrá žena. A radil, aby si každý ženatý muž myslil, že je to ta jeho.
CEHVANTES

Na světě existuje nanejvýš jedna zlá žena. Bohužel každý jen tu svou má za onu jedinou.
LESSING

Svou ženu bych si nechtěl vzít.
MARTIALIS

Nejlepší doktor je ten, pro něhož jste běželi a který nebyl doma.
DIDEROT

Jsou dva druhy žen: oženit se s jedněmi je šílenství, oženit se s druhými je zločin.
SLAUGHTER

Manželství s dobrou ženou je jako přístav v bouři; manželství se špatnou ženou je jako bouře v přístavu.
VAUVENARGUES

Jako ustavičné kapání skrze střechu jest žena svárlivá.
ŠALOMOUN

Chceš-li hodnou ženu, buď správným, mužem.
GOETHE

V každé ženě je zárodek dobré manželky. Jaký pán, takový krám.
ZOLA

Papuče: Já nešťastná! Být pořád pohromadě s tou druhou, s tou rajdou, s tou hloupou bačkorou! Nebýt jí, mohla bych dostat do páru něco lepšího.
KAREL ČAPEK

Kdyby byli muži více spokojeni sami se sebou, byli by méně nespokojeni se svými ženami.
VOLTAIRE

Největší díla a zásluhy o obecné blaho nalézáme na účtech mužů neženatých a bezdětných.
BACON

Jedna hádka s manželkou mne stojí víc energie než pět tiskových konferencí.
DE GAULLE

ŽERTOVNÉ OBRÁZKY

Zpracoval: ing. Jindřich Buchal, ČSA 821, Nové Město nad Metují, 54901.
www.novomestskykuryr.info.
Zveřejněno v „Novoměstském kurýru“ vždy poslední den v příslušném měsíci.
Není určeno pro tisk. © Jindřich Buchal.

Zajímavý domek v Dobříkovci. Foto J.B.

Vzorně rekonstruované domy v Čánce. Foto J.B.